

TERSTOND
TER ADVISERING
Aan

10.2.e

Directie
Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen

10.2.e

10.2.e@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
25 januari 2021

Notitienummer
2021-0000014633

Auteur

10.2.e 10.2.e 10.2.e

Van
10.2.e

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda ACC-19 25-1

Aanleiding

Op maandag 25 januari vindt van 16:30-17:30 uur de ACC-19 plaats via Webex. Onderstaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Geannoteerde agenda

1. Opening en mededelingen

- Geen opmerkingen.

2. Verslag ACC-19 20 januari 2021 en 21 januari 2021 (nazending J&V)

- U wordt geadviseerd de verslagen zelf na te lezen.
 - De verslagen zijn ten tijde van schrijven nog niet rondgestuurd.

3. Routekaart en eerste gedachten afschaling (nazending VWS)

De routekaart en de bijbehorende beslisnotitie liggen ter bespreking voor in het ACC. Ook de inschalingsystematiek ligt voor. De afschalingsstrategie zal morgen uitgebreid aan de orde komen in het DOC en donderdag in ACC.

a. Routekaart

Proces

- Het ACC zal deze week twee keer spreken over de routekaart.
- Vandaag zal er discussie zijn over de routekaart en de inschalingsystematiek. Aanstaande donderdag zal discussie plaatsvinden over de afschalingsstrategie, die met name van belang is voor de afschaling van de huidige zware maatregelen.
- De routekaart is in een interdepartementale werkgroep tot stand gekomen. Dit geldt niet voor de afschalingsstrategie, die is opgesteld voor VWS en de NCTV.
- Met de routekaart is ook een inschatting gemaakt van de economische en maatschappelijke effecten van de maatregelen door SZW, EZK en FIN, aan de hand het afwegingskader. De bedoeling was dat dit bijdraagt aan een integrale toets van (de proportionaliteit van de) maatregelen. Deze is ook meegestuurd aan het ACC. Omdat er geen inschatting is gemaakt van het effect van de individuele maatregelen op het virus, betreft dit echter geen volledige integrale toets.
- Het is de bedoeling dat de routekaart en de signaalwaarden regelmatig worden voorgelegd aan het OMT voor een update en te voorzien in ontwikkelingen op het vlak van vaccineren en testen. Departementen zullen worden betrokken bij de adviesaanvraag en de verwerking.

- Er is een aantal bespreekpunten geformuleerd. Onderstaand is de inzet bij de verschillende bespreekpunten weergegeven.

Het verdere proces in schema:

<i>Dag</i>	<i>Datum</i>	<i>Wat</i>
Maandag	25 jan	ACC (routekaart en inschalingssystematiek)
Dinsdag	26 jan	DOC (perspectief en afschaling)
Woensdag	27 januari	Inschalingsoverleg
Donderdag	28 jan	ACC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief en afschaling)
Vrijdag	29 jan	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief)
Maandag	1 feb	VB
Dinsdag	2 feb	MCC (routekaart; inschalingssystematiek en perspectief en afschaling)
Dinsdag	2 feb	Kamerbrief

Algemene punten

- U kunt aangeven dat het positief is dat er bij de totstandkoming van de routekaart rekening is gehouden met de inbreng van andere departementen. Wij hadden voor de afschalingsstrategie graag een vergelijkbaar proces doorlopen, omdat het ons inziens één vraagstuk is en je het niet los van elkaar kan zien.
- U kunt aangeven dat het van groot belang is om de routekaart nu ook te gaan gebruiken. Opnieuw een routekaart publiceren die niet wordt gehanteerd, is daarmee ongeloofwaardig en zal het draagvlak voor het coronabeleid ondermijnen.
- Een routekaart die ook gebruikt kan worden voor afschalen, biedt immers wel perspectief. Dat ontbreekt nu.
- U kunt aangeven dat het positief is dat maatschappelijke en economische effecten van de maatregelen op systematische wijze in kaart zijn gebracht. U kunt aangeven dat van een integrale toets geen sprake is, omdat dan alle effecten geschat moeten worden, inclusief het effect op het virus.
 - Zonder inschattingen van individuele maatregelen op het reproductiegetal weten we niet welke maatregelen de negatieve economische en maatschappelijke effecten wel rechtvaardigen en welke niet.
 - U kunt VWS vragen of een dergelijke toets van het RIVM nog wordt voorzien. De afgelopen maanden heeft het RIVM diverse keren inschattingen van individuele maatregelen gemaakt (denk aan: scholensluiting, avondklok, etc.), dus het moet mogelijk zijn.
- U kunt aangeven dat het positief is dat andere departementen worden betrokken bij de adviesaanvraag aan het OMT en de verwerking ervan. Vaccineren geeft aanleiding tot hogere signaalwaarden op het gebied van besmettingen, omdat de zorg ontlast en het reproductiegetal drukt. Daarnaast kan ook een verdere verruiming van het testbeleid (grootschalig preventief testen) aanleiding geven om de signaalwaardes voor het aantal besmettingen te herzien. U kunt aangeven dat ook maatschappelijk en economische effecten moeten worden gewogen. Bevindingen op dat vlak (denk aan: cijfers die indiceren dat bepaalde maatregelen welbevinden enorm negatief beïnvloeden) kunnen ook aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de routekaart.

Inzet bij bespreekpunten

1. Vormgeving risiconiveau 'zeer ernstig'

Toelichting bespreekpunt

Het risiconiveau 4 'zeer ernstig' kan op verschillende manieren worden vormgegeven in de bestuurdersversie van de routekaart. Er worden twee opties gegeven

- Optie 1: Per regel een basisniveau aan maatregelen weergeven en in deze regel de additionele maatregelen die als eventuele verzwaring genomen kunnen worden óók opnemen. Daarmee wordt er onderscheid gemaakt tussen de 'in ieder geval te nemen maatregelen' in risiconiveau 4, en eventuele verzwaringsen. (De meegezonden opgemaakte bestuurdersversie hanteert deze opmaak).
- Optie 2: Per thema/onderwerp de basisniveau maatregelen opnemen en onderaan de routekaart apart opnemen met alle additionele verzwaringsen voor risiconiveau 4.

Inzet

- Wij hebben een voorkeur voor optie 2.
- Door de maatregelen apart op te nemen wordt rekenschap gegeven aan het feit dat dit zeer zware maatregelen zijn, waarvan de proportionaliteit niet zonder meer positief is. Wij zijn bezorgd dat de verzwaringsen in de risicocategorie "zeer ernstig" anders te gemakkelijk worden ingezet.

Deze kunt u eventueel weggeven, in ruil voor het binnenhalen van bespreekpunt 2.

2. Maatregelen gericht op onderwijs en kinderopvang in het geheel niet noemen in de routekaart

Toelichting bespreekpunt

Worden onderwijs en kinderopvang uitgezonderd in de routekaart, zelfs niet als verzwaring in niveau 'zeer ernstig'.

Inzet

- Wij hebben een sterke voorkeur voor het (in ieder geval) uitzonderen van PO in de routekaart en idealiter ook het VO.
- De permanente negatieve effecten voor maatschappij en economie zijn gigantisch. Gegeven de grote kosten en onzekerheid over de baten vinden wij deze maatregelen niet proportioneel.
- Afstandsonderwijs leidt via grote leerachterstanden, die niet meer kunnen worden ingehaald, tot een permanent lager toekomstig inkomen en bbp. Kinderen dreigen nu de rekening te betalen, waar zij het minste baat hebben bij de contact beperkende maatregelen, omdat ze niet kwetsbaar zijn voor het virus.
- Wij houden andere contact beperkende maatregelen liever langer aan om onderwijs uit te zonderen. Veel contactbeperkende maatregelen zijn via flankerend beleid namelijk te ondervangen (denk aan de noodsteun voor ondernemers). Voor onderwijs en levensstijl geldt dit niet.
- Er is eerder bij andere maatregelen ook gekozen voor uitzonderingen. Zo mogen langdurige zorginstellingen zelf bepalen of en hoe zij beperkingen hanteren. Dit wordt niet centraal opgelegd. Ook hier rechtvaardigde de maatschappelijke schade geen verdere beperkingen.
- Wij adviseren u dit vast te houden tot de MCC. Gegeven de grote implicaties van onderwijssluiting is politieke weging gerechtvaardigd.

3. Uitvaarten: aantal personen in risiconiveau 'zeer ernstig' 100, of terug gaan naar 50?

Inzet

Wij hebben geen voorkeur.

4. Detailhandel: afhaalfunctie al dan niet toestaan bij een sluiting van de niet-essentiële detailhandel?

Toelichting bespreekpunt

- Tijdens de huidige lockdown is de niet-essentiële detailhandel gesloten en is er voorzien in een afhaalfunctie voor doe-het-zelfartikelen en sierbloemen ("click&collect").
- De vraag is of volledige sluiting van de detailhandel, inclusief een verbod op afhaalfunctie wordt opgenomen of dat afhaalfunctie te allen tijde mogelijk moet zijn.

Inzet

- Wij hebben een voorkeur voor het mogelijk maken van de afhaalfunctie.
- Maatregelen moeten ons inziens proportioneel zijn. Een afhaalfunctie maakt het mogelijk voor ondernemers om in deze moeilijke tijd toch nog wat omzet te genereren. Er is geen reden om aan te nemen dat dit tot buitensporige drukte leidt. Dit is bovendien veilig te organiseren door tijdsloten te hanteren en kan de druk op bezorgdiensten wegnemen. Bovendien draagt dit ook bij aan het welzijn van mensen. Zo is het nu niet mogelijk om bij Ikea bijvoorbeeld een bureau af te halen (en de besteldienst kan het niet aan). Dit terwijl we wel roepen om meer thuis te werken.

5. Langdurige zorg: advies geven op maximaal aantal bezoekers?

Toelichting bespreekpunt

- De langdurige zorg kent in de voorgestelde routekaart geen centraal opgelegd dwingende maatregelen. Er wordt op die manier ruimte gehouden om de sector zelf maatregelen te laten treffen. Dit vanuit het idee dat de langdurige zorginstellingen zelf het beste een inschatting kunnen maken van de voor hen passende maatregelen. Deze wens komt ook tot uiting in het aangenomen amendement van de Kamer (Van Brenk c.s. op de Twm).
- Een (vrijblijvend) advies aangaande het maximaal aantal bezoekers per week (voorstel 3 bezoekers per week) in risiconiveaus 'ernstig' en 'zeer ernstig' zou recht kunnen doen aan het feit dat dit kwetsbaren mensen betreft.

Inzet

- Wij vinden een vrijblijvend advies over een maximaal aantal bezoekers per week gerechtvaardigd.
- Een situatie waarin geen bezoek mogelijk is, zoals in het voorjaar, moet worden voorkomen.
- Aan de andere kant krijgen alle sectoren centraal verzwaren opgelegd en vinden er nog steeds besmettingen in verpleeghuizen plaats. Bewoners van instellingen hebben bovendien op korte termijn zicht op een vaccin.

b. Inschalingssystematiek

Toelichting bespreekpunt

- In de voorgestelde nieuwe inschalingssystematiek wordt voor opschalen gestuurd op (1) *ziekenhuisopnames* en (2) *aantal positieve testen*.
- De signaalwaarden voor het *aantal positieve testen* is in de risicocategorie *waakzaam* en *zorgelijk* van nu 35 per 100.000 inwoners, ten opzichte van 50 in de oude routekaart.
- De signaalwaarden voor het *aantal ziekenhuisopnames* zijn ook strenger geworden dan de huidige routekaart. Zo was in het risiconiveau *zeer ernstig* eerst sprake van 80 nieuwe ziekenhuisopnames per dag. Dit is nu omgerekend 67,5 per dag.
- Als drie regio's in de risicocategorie *ernstig* of *zeer ernstig* zitten zal er worden overgegaan tot landelijke maatregelen.
- Omdat deze routekaart andere eenheden gebruikt is een vergelijking niet altijd gemakkelijk. VWS zal aangeven dat dit komt omdat de opschaling regionaal plaatsvindt en de afschaling landelijk en daarom andere eenheden gebruikt worden.

Signaalwaarden

Opschaling

Positieve testen

per 100.000 inwoners per week

< 35	35 – 150	150 – 250	> 250
------	----------	-----------	-------

Ziekenhuisopnames (excl. IC)

per 1 miljoen inwoners per week

< 4	4 – 16	16 – 27	> 27
-----	--------	---------	------

Waakzaam

Zorgelijk

Ernstig

Zeer ernstig

Afschaling

IC opnames

landelijk per dag

< 3	< 10		
-----	------	--	--

Ziekenhuisopnames

landelijk per dag

< 12	< 40		
------	------	--	--

MAATREGELEN

Waakzaam

MAATREGELEN

Zorgelijk

Inzet

- U kunt aangeven dat de systematiek niet eenvoudiger is geworden en pleiten consequent één eenheid te gebruiken (per miljoen inwoners per week of dag). Er is bij opschaling sprake van besmettingen per 100.000 inwoners en ziekenhuisopnames per 1 miljoen inwoners. Bij opschaling is sprake van wekelijkse cijfers; bij afschaling dagelijks. Dit zorgt voor onnodige ruis.
- U kunt aangeven dat niet duidelijk is hoe de cijfers zich verhouden tot de cijfers van de huidige routekaart. Een tabel met de verschillen tussen de signaalwaarden van de nieuwe en de oude routekaart zou de verschillende inzichtelijker maken.
- U kunt vragen waarom er geen aparte signaalwaarde is opgenomen voor IC-capaciteit. Dit suggereert dat de capaciteit van andere ziekenhuisafdelingen nu de belangrijkste beperking is en niet IC-capaciteit. Dit vergt verheldering. Ziekenhuiscapaciteit zou gemakkelijker moeten zijn om op te schalen.
- U kunt aangeven dat duidelijkheid over afschaling tussen de risiconiveaus *ernstig* en *zeer ernstig* gewenst is. Dit volgt nu niet uit het overzicht.
- U kunt aangeven dat vaccineren moet leiden tot opwaartse bijstelling van de signaalwaarde *aantal positieve testen*. De zorgcapaciteit wordt immers minder belast op het moment dat kwetsbaren zijn gevaccineerd.

4. Tweede Kamerverkiezingen en Covid-19 (mondelinge toelichting BZK)

Advies

- U kunt de toelichting van BZK anhoren.
- U kunt aangeven dat u voorstander bent om de verkiezingen door te laten gaan en dat we er alles aan moeten doen om de verkiezingen veilig te kunnen laten verlopen. Een lange demissionaire status van het kabinet is niet wenselijk (en niet alleen mbt het coronabeleid).
- Op dit moment wordt voor kiezers die in quarantaine zitten (en jonger dan 70 jaar zijn) volledig ingezet op machtiging van een persoon die namens hen de stem kan uitbrengen. U kunt vragen naar mogelijkheden voor alternatieven, bijvoorbeeld een drive-through per gemeente. Hiermee is ook geëxperimenteerd tijdens de herindelingsverkiezingen. Veel gemeenten zijn van plan iets dergelijks in te richten, maar het is geen eis.

Toelichting

- Op 26 januari ligt in de MCC-19 een brief voor van BZK over de stand van zaken rondom de Tweede Kamerverkiezingen. Deze brief is nog niet met ons gedeeld. Brief wordt naar verwachting deze week verzonden.
- Na contact met BZK en na het DOC-19 van 25/1 is de indruk dat deze brief geen nieuw beleid aankondigt: er wordt een update van de stand

van zaken gegeven over de voorbereiding van de verkiezingen, met daarbij de opmerking dat het kabinet de situatie en ontwikkelingen blijft monitoren.

- Alles is erop gericht om de verkiezingen door te laten gaan omwille van het grote democratische en maatschappelijke belang. BZK zit nog steeds op de lijn om de verkiezingen te laten plaatsvinden, met de eerder voorgestelde maatregelen. Dit betreft onder andere inachtneming van de algemene maatregelen die het RIVM heeft geadviseerd in en om de stemlokalen (inrichting stemlokalen om 1,5 meter afstand te kunnen houden, looproutes, gezondheidscheck voorafgaand aan stemmen, hygiënische voorzieningen om stemmaterialen te reinigen, persoonlijke beschermingsmiddelen voor stembureauleden, ventilatie van het stemlokaal), de mogelijkheid van briefstemmen voor 70-plussers en de mogelijkheid om in elke gemeente bij een aantal stemlokalen vervroegd te stemmen op 15 en 16 maart (ca 10% van de stembureaus zal dan waarschijnlijk opengaan, dit is vooral bedoeld om de kwetsbaren te laten stemmen).
- Vanwege de aangekondigde maatregelen is een tweede spoedwetsvoorstel in procedure gebracht als aanvulling op de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. Deze wet wordt 26/1 behandeld in de Eerste Kamer, aansluitend vinden stemmingen plaats. Hier worden geen problemen verwacht.
- Voor de voorbereiding van de verkiezingen en de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 hebben de gemeenten bij septembercirculaire een reële compensatie gekregen van circa 30 miljoen euro. De maatregelen die aanvullend noodzakelijk worden geacht voor de Tweede Kamerverkiezing brengen ook kosten voor de gemeenten mee. De gemeenten ontvangen daarvoor een reële compensatie. In de decembercirculaire is een bedrag van 22 miljoen euro hiervoor toegekend.
- Indien – in het ongewenste geval – de verkiezingen worden uitgesteld, moet dat bij wet en wordt het mogelijk een uitstel van enkele maanden.

5. Verplichte antigeentest voor bus en trein (mondelinge toelichting I&W)

Advies

- U kunt de toelichting [aanhoren](#).

Toelichting

- Sinds 29 december moeten personen die met vliegtuig, trein, bus of schip vanuit het buitenland naar Nederland reizen, een negatieve PCR testverklaring kunnen laten zien. De negatieve testuitslag dient maximaal 72 uur voor aankomst in Nederland te zijn afgenomen. Voor aankomsten vanuit het buitenland naar Nederland per vliegtuig en schip is daarnaast sinds zaterdag 23 januari een negatieve antigeentest (sneltest) verplicht.
- Er leek vrijdag spoed te komen op een regeling die de antigeentest (sneltest) ook verplicht zou maken voor mensen die per bus en trein vanuit het buitenland aankomen in Nederland, net zoals dat voor luchtvaart geldt. Het proces heeft ondertussen wat minder spoed gekregen waardoor er meer tijd wordt genomen voor de uitwerking van een regeling en Kamerbrief hierover.

6. Communicatie Covid-19 – Jongerencampagne 12-34 (stuk bijgevoegd NKC)

Advies

- U kunt de toelichting op de jongerencampagne [aanhoren](#).
- [U kunt vragen](#) in hoeverre de gedragsnetwerken zijn aangesloten bij de totstandkoming van deze campagne.

Toelichting

- De bijgevoegde presentatie geeft een beeld van de jongerencampagne (12-34 jaar) voor COVID-19. In de presentatie staat dat de campagne is gestart in najaar 2020.
- Met de campagne wordt geprobeerd te inspireren met tips en adviezen. Men probeert aan te sluiten bij de belevingswereld van jongeren door te werken met herkenbare situaties. De tone-of-voice is positief, om perspectief en hulp te bieden.
- Er worden 4 verschillende doelgroepen onderscheiden:
 - Scholieren 12-18 jaar
 - (Internationale) studenten
 - Bi-culturele jongeren
 - Jongeren van 18-34 jaar
- Slide 24 en 25 kijken vooruit en geven een overzicht van hetgeen op de planning staat voor de komende tijd.

7. Algemeen en internationaal beeld (*mondelinge toelichting diversen*)

- Geen opmerkingen. Vermoedelijk zal met name aandacht zijn voor de mogelijk vertraagde leveringen van de vaccins van Pfizer en Astrazeneca in Q1, en voor de onrust/rellen die afgelopen weekend zijn ontstaan in diverse steden rondom de avondklok.

8. Rondvraag en sluiting